

Primljeno: 15-07-2022			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01-	02-	1512	122

BOSNA I HERCEGOVINA

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

ZASTUPNIČKI DOM

ZASTUPNIK SUAD KAKNJO

N/r Predsjedavatelja Doma, g. Mirsad Zaimović

PREDMET: Prijedlog zakona o minimalnom dohotku u FBiH - hitni postupak

Poštovani,

Na temelju članka 178. i 192. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 69/07, 2/08), dostavljam Vam Prijedlog zakona o minimalnom dohotku u FBiH, te predlažem da se zbog hitne potrebe, razmatra po hitnom postupku,

Molim uputite u parlamentarnu proceduru,

S poštovanjem,

PREDLAGAČ:

Suad Kaknjo, s.r

ZASTUPNIK

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ZASTUPNIČKI DOM
ZASTUPNIK SUAD KAKNJO

PRIJEDLOG

ZAKONA O MINIMALNOM DOHOTKU U FBIH

Sarajevo, srpanj 2022

Prijedlog za usvajanje Prijedloga zakona o minimalnom dohotku u FBiH, po hitnom postupku

S obzirom da Prijedlog zakona o minimalnom dohotku u FBiH utvrđuje zakonske odredbe najnižih primanja rada u FBiH, što je od velikog značaja za sektor rada, radnike i poslodavce, ali i donosioce odluka, te s obzirom da je definicija minimalnih prihoda u FBiH, uvjet za donošenje važnih zakona iz oblasti porezne politike, ovim putem dostavljam Prijedlog zakona, a na temelju članka 191. i 192. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta FBiH, predlažem da se donese po hitnom postupku.

PRIJEDLOG ZAKONA O MINIMALNOM DOHOTKU U FEDERACIJI BOSNI I HERCEGOVINI

I OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet prava)

Ovim zakonom propisuje se pojam dohotka, pravo na najniži dohodak radnika na području Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), način i rokovi utvrđivanja najnižeg dohotka, izvanredno povećanje najnižeg dohotka, pravo na najniži dohodak radnika na području Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), način i rokovi za utvrđivanje najnižeg dohotka, izvanredno povećanje najnižeg dohotka, pravo na najniži dohodak radnika na području Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), nadzor nad primjenom ovoga zakona i kazneni propisi.

Članak 2.

(Zabrana diskriminacije)

Izrazi koji se koriste u ovom zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se na jednak način na muškarce i žene.

II NAJNIŽI PRIHODI

Članak 3.

(Pojam prihoda)

(1) Dohodak, u smislu ovoga zakona, je neto iznos nakon poreza na dohodak koji poslodavac isplaćuje zaposleniku.

(2) Naknada za plaću uključuje plaću koju radnik ostvaruje sukladno odredbama Zakona o radu, kao i oba ili neka od sljedećih primanja, ako je obveza istih utvrđena kolektivnim ugovorom, internim aktom poslodavca, ugovora o radu ili drugog važećeg propisa:

- a) naknada za ishranu u toku rada;
- b) naknada za prijevoz na posao i s posla.

(3) U plaću iz stavka (2) ovoga članka ne uračunava se uvećanje plaće koje pripada radniku za prekovremeni rad, noćni rad, rad u dane tjednog odmora, rad u dane blagdana ili drugih dana za koje je zakonom propisano da ne rada, a drugi povećava plaće koje pripadaju radniku u skladu s propisima o radu.

Članak 4.

(Pravo na minimalnu plaću i primjena minimalne plaće)

(1) Svaki radnik koji radi u Federaciji, bez obzira na sjedište ili registraciju poslodavca, ima pravo na najnižu plaću, utvrđenu prema odredbama ovoga zakona. Pod pojmom "zaposlenik" podrazumijeva se osoba koja kod poslodavca radi na temelju ugovora o radu, ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova ili rješenja o postavljenju osobe koja nije državni službenik, državnog službenika i namještenika te pripadnika Oružanih snaga i policijskog službenika.

(2) Naknada za prehranu tijekom rada i naknada za prijevoz na posao i s posla, ako postoji obveza njihova plaćanja, isplaćuju se zajedno s plaćom.

(3) Najniža plaća radnika u nepunom radnom vremenu obračunava se i isplaćuje razmjerno ugovorenom radnom vremenu.

(4) Poslodavac ne može koristiti najniži dohodak za obračun plaće, naknade ili druge naknade zaposleniku, ako je dohodak zaposlenika veći od najnižeg dohotka utvrđenog u skladu s ovim zakonom.

Članak 5.

(Utvrdjivanje minimalnog dohotka)

(1) Minimalni dohodak utvrđuje se u visini najniže plaće, utvrđene sukladno odredbama Zakona o radu, uvećane za iznos od 15% prosječne plaće isplaćene u razdoblju od siječnja do rujna tekuće godine. u Federaciji, podaci su Federalnog zavoda za statistiku.

(2) Vlada Federacije će odlukom, na prijedlog federalnog ministra financija, najkasnije do 31.12. iznos iz stavka (1) ovoga članka utvrđuje svake godine.

(3) Najniža primanja utvrđena sukladno ovom članku primjenjuju se od 01.01. do 31.12. sljedeće kalendarske godine.

Članak 6.

(Izvanredno povećanje najnižeg dohotka)

(1) U slučaju da prema podacima Federalnog zavoda za statistiku tri mjeseca uzastopno (u odnosu na prethodni mjesec tekuće godine) dođe do rasta mjesečnog indeksa potrošačkih cijena za 5% ili više, Vlada Federacije BiH može, nakon savjetovanja s Ekonomsko-socijalnim vijećem za područje Federacije Bosne i Hercegovine, donijeti odluku o povećanju minimalnog dohotka iz članka 5. ovoga zakona do 15% od tog iznosa. iznos.

(2) Izvanredno povećanje iz stavka (1) ovoga članka primjenjivat će se od prvog dana narednog mjeseca nakon mjeseca u kojem je odluka stupila na snagu do 31. prosinca te godine.

III.NADZOR NAD PROVEDBOM I KAZNE

Članak 7.

(Nadzor)

Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona vrše službenici Federalne porezne uprave koji su suovlašteni za vršenje inspekcijskog nadzora.

Članak 8.

(Kaznene odredbe)

(1) Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM, a kod ponovljenog prekršaja novčanom kaznom od 2.000,00 do 6.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba - poslodavac, ako ne isplaćuje najniži dohodak u visini koju utvrđuje Vlada Federacije na temelju članka 5. i 6. ovoga zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba poslodavac, a u slučaju ponovljenog prekršaja, novčanom kaznom od 1.000,00 do 4.000,00 KM kaznit će se za prekršaj poslodavac ako ne isplati minimalnu plaću u iznos koji utvrđuje Vlada Federacije na temelju članka 5. i 6. ovoga zakona.

(3) Za radnje iz st. (1) ovoga članka novčanom kaznom od 500,00 KM do 2.000,00 KM, a u slučaju ponovljenog prekršaja od 1.000,00 KM do 4.000,00 KM kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

IV ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 9

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", a primjenjivat će se od 1. siječnja 2023. godine. godine.

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI TEMELJ

Ustavni temelj za donošenje Zakona je u članku III. 1. točka c. koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI te člankom IV. A 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojoj je fiskalna politika u isključivoj nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), a Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, pored ostalih ovlasti predviđenih Ustavom, nadležna je za donošenje zakona o obnašanju poslova u federalnoj Vladi.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ovim zakonom uvodi se novi institut - dohodak, odnosno najniži dohodak, koji će postojati uz institut najniže plaće, koji je već reguliran Zakonom o radu.

Zakon o minimalnom dohotku jedan je od zakona u setu zakona koji uređuju područje doprinosa za obvezna osiguranja i poreza na dohodak radnika po osnovi radnog odnosa, područje doprinosa za obvezna osiguranja svih ostalih osiguranika. osoba u Federaciji, plaćanje poreza i doprinosa na sva primanja koja nisu u svezi s radnim odnosom, kao i ostvarivanje prava po osnovi uplaćenih doprinosa. Imajući u vidu da je u prijedlogu Zakona o doprinosima zbirna stopa doprinosa na plaću propisana u iznosu od 32,50%, što je značajno smanjenje kolektivne stope od 41,50% propisane važećim Zakonom o doprinosima, stvoreni su uvjeti stvoren za povećanje ukupnog dohotka koji radnici ostvaruju temeljem rada.

Nadalje, minimalna plaća uređena je Uredbom o metodologiji obračuna i usklađivanja minimalne plaće („Službene novine Federacije BiH“, broj: 106/21). Temeljem ove uredbe donesena je Odluka o visini najniže plaće za 2022. godinu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 3/22) kojom je propisano da se najniža neto plaća za razdoblje od 01. 1. do 31. prosinca 2022. godine iznosi 543,00 KM.

Prilikom propisivanja minimalne plaće u iznosu od 543,00 KM, uočeno je da su pojedini poslodavci manipulirali plaćama radnika, na način da su povećali iznos plaće na 543,00 KM, ali su istovremeno smanjili iznos plaće. naknada za ishranu na radu (tzv. „topli obrok“) i naknade za prijevoz, zbog čega postoji određeni broj radnika koji su u konačnici dobili isti iznos, a nisu imali koristi od povećanja minimalne plaće.

S obzirom na inflatorne pritiske koji negativno utječu na životni standard radnika, smanjenje stope kolektivnog doprinosa, te činjenicu da je potrebno zaštititi najniža primanja radnika koji primaju naknadu za obrok na radu i naknadu za prijevoz, potrebno je donijeti takav zakon. U tom smislu od iznimne je važnosti institut najnižeg dohotka kao instrument socijalne zaštite i pravde, ali i instrument zaštite osnovice za obračun doprinosa.

Cilj zakona je osigurati da svi radnici u Federaciji imaju zajamčena minimalna mjesečna primanja za svoj rad. Procjene su da bi najniža mjesečna primanja koja bi radnik ostvario u 2023. godini, sukladno ovom zakonu, iznosila cca. 730 KM, s tim da u taj iznos svakako nije uključeno povećanje plaće koje radniku pripada prema propisima o radu (minuli rad, prekovremeni rad, noćni rad, rad na dane tjednog odmora, rad na blagdane ili druge dane za koje je zakonom propisano da se ne radi). biti učinjeno i sl.). U ovaj iznos uključena je naknada za topli obrok na radu (tzv. „topli obrok“), kao i naknada za prijevoz na posao i s posla, i to samo ako je poslodavac obavezan isplaćivati ih prema kolektivnom ugovoru,

internom aktu, ugovor o djelu ili drugi propis. Međutim, bez obzira na to da li poslodavac ima obvezu isplaćivanja ovih naknada, radnik će dobiti zajamčeni iznos primanja (cca. 730 KM za 2023. godinu). Na ovaj način zaštićeni su radnici koji primaju ove naknade, kao i oni koji ih ne primaju, s obzirom na to da je najniži iznos ukupnih primanja koje radnici ostvaruju u jednom mjesecu isti za sve.

Izračun najnižeg dohotka, kako je uređen ovim zakonom, jasan je i jednostavan, a ujedno ostavlja mogućnost izvanrednog povećanja najnižeg dohotka u slučaju značajnijeg rasta inflacije.

Utvrđivanje minimalnog dohotka kako je uređeno ovim zakonom ima višestruke prednosti:

- štiti se socijalna sigurnost radnika;
- propisan je jasan način izračuna najnižeg dohotka, s obzirom da je navedena precizna formula s jasnim uputama o podnošenju zahtjeva;
- omogućuje realniju predvidljivost i projekciju prihoda izvanproračunskih sredstava.

III. USKLAĐENOST SA ZAKONOM EUROPSKE UNIJE

Predmet uređenja ovog zakona nije usklađivanje s propisima Europske unije.

IV OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI

Članak. 1. i 2. propisuje predmet zakona i druge opće odredbe.

Članak. 3. definiira pojam dohotka, odnosno njegov opseg.

Članak. 4. propisuje tko ostvaruje pravo na najniži dohodak, što podrazumijeva jasno definiranje radnika, zatim rokove za isplatu ostalih naknada, izračun najnižeg dohotka u slučaju nepunog radnog vremena, kao i primjena najnižeg dohotka.

Članak. 5. propisuje formulu i rokove za utvrđivanje najnižeg dohotka.

Članak. 6. propisuje u kojim slučajevima i na koji način se može izvanredno povećati najniži dohodak. Daje mogućnost intervencije u slučajevima kada se to mora učiniti tijekom kalendarske godine, zbog ozbiljnih promjena u gospodarstvu.

Članak 7. i 8. propisuje provođenje nadzora nad primjenom ovoga zakona, kao i kaznene odredbe za poslodavce koji povrijede odredbe zakona. od propisanog iznosa u skladu s ovim zakonom.

Članak 9. propisuje stupanje na snagu i početak primjene zakona.

V FINANCIJSKA SREDSTVA

Za provedbu ovog zakona nisu potrebna dodatna sredstva iz proračuna Federacije.